

UTTAN ÚR HEIMI

Bangnir fyri rakettum

Altjóða floghavnin í irakiska hövuðsstaðnum Bagdad hefur ikki verið opin, síðani amerikanararnir hersettu hana undir Irak-krignum. Sambært The New York Times tora amerikanararnir ikki at lata hana upp, tí teir sakna framvegis eitt rættiliga stórt tal av rakettum av slagnum Stinger.

Síðani amerikanararnir og bretarnir róku stýrið hjá Saddam Hussein frá, hava teir savnað alskynds vápn, og hesa tíðina hava teir fingið fatur á 317 rakettum, sum eru so smáar, at ein maður kann bera tær. Amerikanska herleiðslan veit ikki, um hon hefur fingið allar rakettirnar, tí hon veit ikki, hvussu nógvvar tilíkar rakettir irakar høvdu undan krignum.

Stinger-rakettirnar kunnu millum annað skjóta flogfór niður, og tá amerikanararnir ikki vita, um irakskir mótstöðubólkar kunnu hava slíkar rakettir, tora teir ikki at lata altjóða floghavnina í Bagdad upp. Harafturat bera amerikanararnir ótta fyri, at mótstöðubólkar kunnu smugla Stinger-rakettir um markið úr grannalöndunum.

Heimsins størstu bingjuskip

Kanadiska reiðarið Seaspan Container Lines hefur nú bílagt átta bingjuskip, sum verða tey størstu av sínum slagi í heiminum. Skipini skulu byggjast á einari suðurkoreanskari skipasmíðju, og tey fara at taka 9500 bingjur hvørt. Tað fyrsta verður ætlandi sett í sigling í 2006.

Tað er eitt sindur óvist, hvussu nógvvar bingjur tey størstu skipini, sum nú eru í sigling, kunnu taka. Danska reiðarið A. P. Møller, sum eigur fleiri stór bingjuskip, hefur alment upplýst, at tey størstu skipini hjá felagnum taka 6000 bingjur, men onnur halda, at tey í veruleikanum kunnu taka 8000 bingjur, og tað hefur A.P. Møller ikki avsannað, skrivur Jyllandsposturin.

Tað er eisini hugsandi, at A.P. Møller ætlar at byggja skip, sum verða uppaftur størri enn tey kanadisku. Lind-skipsmíðjan er í ferð við at byggja fleiri bingjuskip til reiðarið, og tað er ikki óhugsandi, at okkurt teirra verður størri enn tey hjá Seaspan Container Lines.

Barnahermenn tiknir

Stjórnarherurin í Filipsoyggjunum hefur tikið meiri enn 170 børn, sum vóru hermenn hjá kommunistisku uppreistrarrørsluni NPA.

Sambært keldum hjá stjórnarherinum er talan um 122 dreingir og 50 gentur. Flestu teirra arbeiddu sum sendiboð ella sjúkrarøktarar hjá uppreistrarherinum, men onnur virkaðu sum njónarar og sum veruligir hermenn. Sambært keldunum eru børnini send til ymsar almennar stovnar, har tey annaðhvørt skulu ganga í skúla ella fáa lønt arbeiði.

Myndugleikarnir í Filipsoyggjunum hava í fleiri ár skuldssett kommunistisku uppreistrarrørsluna fyri at bróta altjóða bannið ímóti at nýta børn sum hermenn, men sambært stjórnini letur rørslan ikki atfinningarnar við seg koma.

Sleppa USA

Danska bryggjarið Carlsberg sigur sítt ól vera tað besta í heiminum, men kortini hefur bryggjarið valt at síggja burtur frá amerikanska marknaðinum.

Orsøkin er ikki, at amerikanararnir ikki leggja í Carlsberg, men heldur tann, at tað er sera dyrt at marknaðarføra eina vøru í USA. Niðurlendska bryggjarið Heineken nýtir næstan eina hálva milliard krónur um árið at marknaðarføra sítt ól á amerikanska marknaðinum, og tey bæði stóru suðurafríkonu bryggjariini SAB Miller og Anheuser-Busch nýta meiri enn fyra milliardir krónur um árið bert til marknaðarføring í USA.

Amerikanararnir halda tað vera loðið, at Carlsberg ger so lítið burtur úr sær í USA, men leiðslan í danska felagnum hefur tað áskoðan, at tað ber væl til at gera seg galdandi á heimsmarknaðinum uttan at gera seg galdandi í USA. Tað er ein hugsunarháttur, sum amerikanararnir hava ílt við at skilja.

Norðmenn hava olju fyri 1000 milliardir meiri enn higartil mett

Nýggjar metingar hjá Statoil vísa, at tað er nógv meiri olja eftir á norska landgrunninum enn higartil hildið.

OLJA

Arni Joensen
fartekst@mail.dk

Fyri aðru ferð í tveir mánaðir er almenna norska oljufelagið komið við góðum tíðindum um oljumøguleikarnar á norska landgrunninum. Fyri tveimum mánaðum síðani kunngjørdi felagið, at tað hevði funnið eina sera stóra oljuleið á Ellida-leiðini, og í gjár boðaði felagið frá, at tað eru nógv meiri olja og gass undir norska havbotninum, enn serfrøðingar hig-

artil hava mett.

Vit halda, at tað eru 28,3 milliardir rúmmetrar av olju og gassi í goymslum, sum vit ikki hava funnið enn. Talan er serliga um øki á djúpum vatni í Noregshavinum, sigur leitistjórin hjá Statoil, Tor Fjæran, við Aftenposten. Her kann verða nevnt, at so seint sum í juni metti norska oljumálaráðið, at einir 22 milliardir rúm-

metrar eru í økjum, sum ikki eru funnin enn. Við dagsins olju- og gassprisi svarar munurin til meiri enn 1.000 milliardir norsk-krónur.

Tor Fjæran sigur, at Statoil gjørdi ta nýggju metingina, áðrenn felagið fann ta stóru goymsluna á Ellida-leiðini, og hann heldur, at tað fundið staðfestir metingina hjá felagnum.

Skal stýra ríkum stati í stórari neyð

Hevði Kalifornia verið eitt sjálvsstöðugt land, hevði Arnold Schwarzenegger verið sjálvskrivaður við fundarborðið hjá heimsins ríkastu londum. Men superstatutin er í stórari kreppu.

KALIFORNIA

Arni Joensen
fartekst@mail.dk

Tað er ikki ein vanligur amerikanskur guvernørstólur, sum Arnold Schwarzenegger er komin at sita í. Bruttu'tjóðar'framleiðslan í statinum er 1,4 billiónir dollarar (1,4 milliónir milliónir dollarar). Tað ger, at Kalifornia er tann fimtastørsta búskapareindin í

heiminum. Hann er eisini tann størsta búskapareindin í USA og harafturat landsins týðningarmesti landbúnaðarstatur.

Men so er eisini alt tað góða sagt um Kalifornia, tí búskapurin í statinum er í sváari kreppu. Í fjør hevði staturin eitt hall upp á 38 milliardir dollarar ella 7.000 krónur fyri hvønn einasta av teinum 35 milliónum íbúgvunum.

Í sjeið ári var frambrúður í búskapinum, men seinastu trý árin hefur tað gingið hinvegin. Tað er hesari gongdini, Arnold Schwarzenegger skal venda. The Terminator fær tí úr at gera.